GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Administració Educativa

Projecte Xarxipèlag

Documents tècnics

Configuració del correu electrònic en les xarxes del projecte Xarxipèlag

Rafel Cortés
rcortes@educacio.caib.es
Desembre 2002

Configuració del correu electrònic en les xarxes del projecte Xarxipèlag

Els centres del projecte Xarxipèlag disposen d'una xarxa d'ordinadors amb un servidor Windows NT o Windows 2000 Server i llocs de treball Windows 98 i ME. El servidor fa les funcions de controlador de la xarxa, de tal manera que els usuaris s'han de validar en aquests servidor si volen emprar els recursos compartits de la xarxa. Cada usuari de la xarxa disposa d'una carpeta d'ús exclusiu en el servidor, accessible des de qualsevol ordinador del centre, per guardar la informació pròpia. El document "**Proposta tècnica per a les xarxes dels centres del projecte Xarxipèlag**" inclou informació detallada de la configuració tècnica d'aquestes xarxes.

La configuració proposada requereix la utilització dels anomenats perfils mòbils. Cada usuari de la xarxa disposa d'un perfil individual que es troba en la carpeta personal del servidor. Aquest perfil es copia al directori *c:\windows\profiles\<usuari>* del lloc de treball en el qual l'usuari ha iniciat una sessió. Durant aquesta sessió, l'usuari treballa amb les configuracions personals ubicades en aquest directori local. Quan la sessió es tanca, el perfil s'actualitza en el servidor i queda preparat per a un nou inici de sessió. Aquesta utilització de perfils mòbils permet una independència del lloc de feina, ja que els usuaris sempre trobaran les seves configuracions personals en qualsevol ordinador de la xarxa.

En un document anterior ("**Configuració del correu electrònic en una xarxa basada en windows NT amb perfils d'usuaris mòbils**") es recomanava que les configuracions dels comptes de correu electrònic dels usuaris (les carpetes per guardar els missatges, la llibreta d'adreces i la informació del compte) quedessin lligades al perfil mòbil. Així, les carpetes de missatges, la llibreta personal d'adreces i la configuració mateixa del compte passen del servidor al lloc de treball cada vegada que l'usuari inicia una sessió, i del lloc de treball al servidor quan la sessió es tanca. En aquest mateix document es donaven indicacions de com s'han de configurar, a partir d'aquests requeriments, dos dels gestors de correu més populars: la missatgeria del Netscape 4.7 i l'Outlook Express 5).

Actualment, hi ha una sèrie d'arguments que recomanen canviar aquesta manera de configurar el correu electrònic. Els principals són:

1. Evitar la pèrdua de missatges quan un usuari canvia de lloc de treball. En efecte, la dependència que tenen les carpetes de missatges del perfil mòbil provoca que els errors en la xarxa es converteixin en desagradables pèrdues de missatges quan un usuari gestiona el seu correu des de diferents ordinadors.
2. Compatibilitzar la presència simultània dels sistemes operatius Windows i Linux en la mateixa xarxa. En efecte, una de les noves línies de treball en el projecte Xarxipèlag és la progressiva incorporació d'ordinadors basats en Linux com a llocs de treball en les xarxes dels centres. Aquestes màquines hauran d'oferir uns serveis semblants als que ofereixen els terminals basats en windows. En concret, els llocs de treball Linux hauran de proporcionar:
    1. Validació centralitzada basada en el servidor del centre i accés al directori personal en el servidor.
    2. Programari d'ofimàtica (processador de textos, full de càlcul, etc.)
    3. Accés a Internet i al correu electrònic.
    4. Execució, per mitjà d'un emulador, de programes windows.

    Consulteu el document "**Instal·lació i configuració d'un lloc de treball basat en Linux en**

les xarxes del projecte Xarxipèlag" per obtenir una informació detallada sobre la integració de Linux.

L'objectiu del present document és proposar una forma alternativa de configurar els comptes de correu dels usuaris de les xarxes dels centres, de manera que incorpori les solucions als problemes plantejats: la pèrdua de missatges i la compatibilitat Linux-Windows.

En línies generals, la proposta consisteix a **deslligar del perfil mòbil les carpetes de missatges, la llibreta personal d'adreces i una part de la informació de configuració del compte**. En la nova proposta, **aquests elements es guardaran en la carpeta personal de l'usuari en el servidor** i NO es copiaran a la màquina local cada vegada que s'inicïi una sessió. En el perfil mòbil només quedarà la informació mínima necessària sobre la ubicació de les carpetes de missatges, de la llibreta d'adreces i dels altres paràmetres.

D'altra banda, la necessitat de compatibilitzar la gestió del correu en màquines Linux i Windows exigeix la utilització d'un gestor compatible en les dues plataformes. Per això, la solució recomanada és la utilització de la **Missatgeria del Navegador de Netscape** (la versió de codi lliure s'anomena **Mozilla**). Si les dades de configuració del correu es guarden en una ubicació compartida de la xarxa (com és el cas de les carpetes personals en el servidor), el Netscape/Mozilla permet la gestió del mateix compte des de les dues plataformes. És a dir, els usuaris de la xarxa podran gestionar els seus comptes de correu tant des d'un lloc de treball amb Windows com des d'un terminal amb Linux.

El document inclou també una proposta de configuració del correu electrònic oficial del centre.

Aquest document s'ha basat en la versió 6.3 del Navegador però també és vàlid per a la versió 7.0. De totes maneres es recomanable instal·lar la mateixa versió a tots els equips del centre.

CONFIGURACIÓ DE LA MISSATGERIA (WINDOWS 95/98/ME)

Inicieu una sessió amb el compte de l'usuari al qual s'ha de configurar el correu.

Executeu el gestor de perfils del **Navegador/Netscape** (**Inici - Programes - Navegador x.x – Gestor de perfils**)

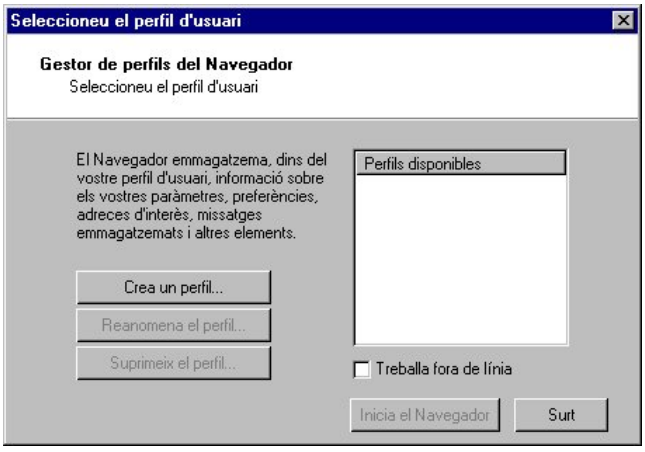

Creeu un nou perfil. Com a nom del perfil poseu, per exemple, correu. El gestor de perfils crearà una carpeta, anomenada amb el mateix nom del perfil, on hi ubicarà les carpetes de missatges, la llibreta d'adreces i les configuracions del compte de correu. És molt important que la nova carpeta es creï dins la carpeta personal de l'usuari en el servidor. Si s'han seguit les recomanacions, aquesta carpeta estarà connectada a la unitat *H:*. Per tant, només cal que polseu <**Escolliu una carpeta ...** > i seleccioneu aquesta unitat, tal com es mostra a la figura següent:

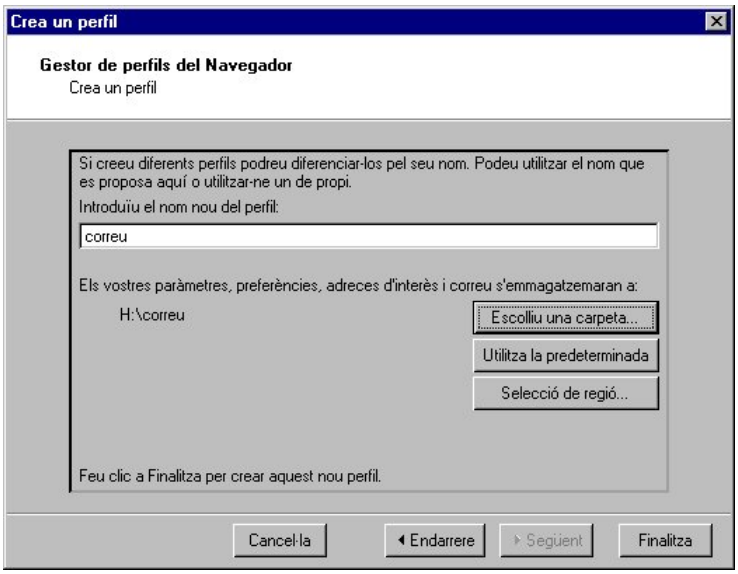

Per completar la creació del perfil polseu <**Finalitza**>. Sortiu del gestor de perfil i executeu la Missatgeria. Aquesta es pot iniciar directament des del menú Inici o indirectament des del **Navegador** amb l'opció **Missatgeria** del menú **Tasques**.

La primera vegada que inicieu la Missatgeria s'executarà l'assistent per crear un compte de correu nou. Les figures següents mostren les passes que s'han de seguir per configurar el següent compte:

Usuari: *profe3*

Servidor POP3 i SMTP: *seradminedu*

Adreça de correu: profe3@adminedu.net

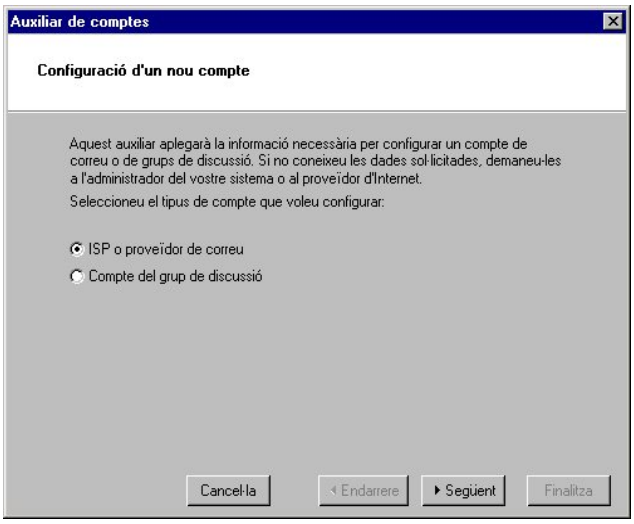

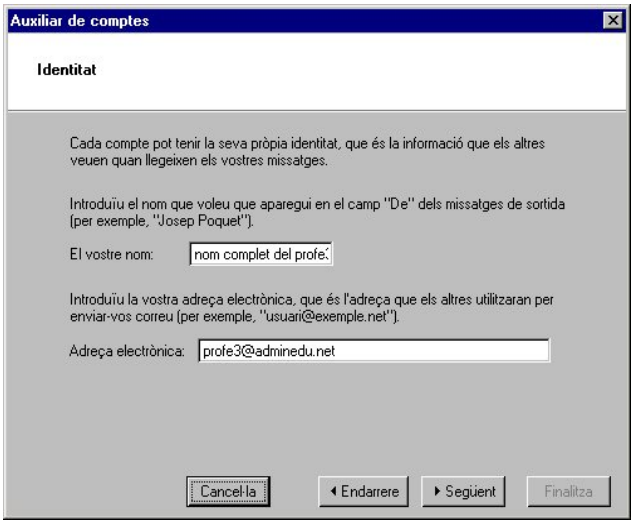

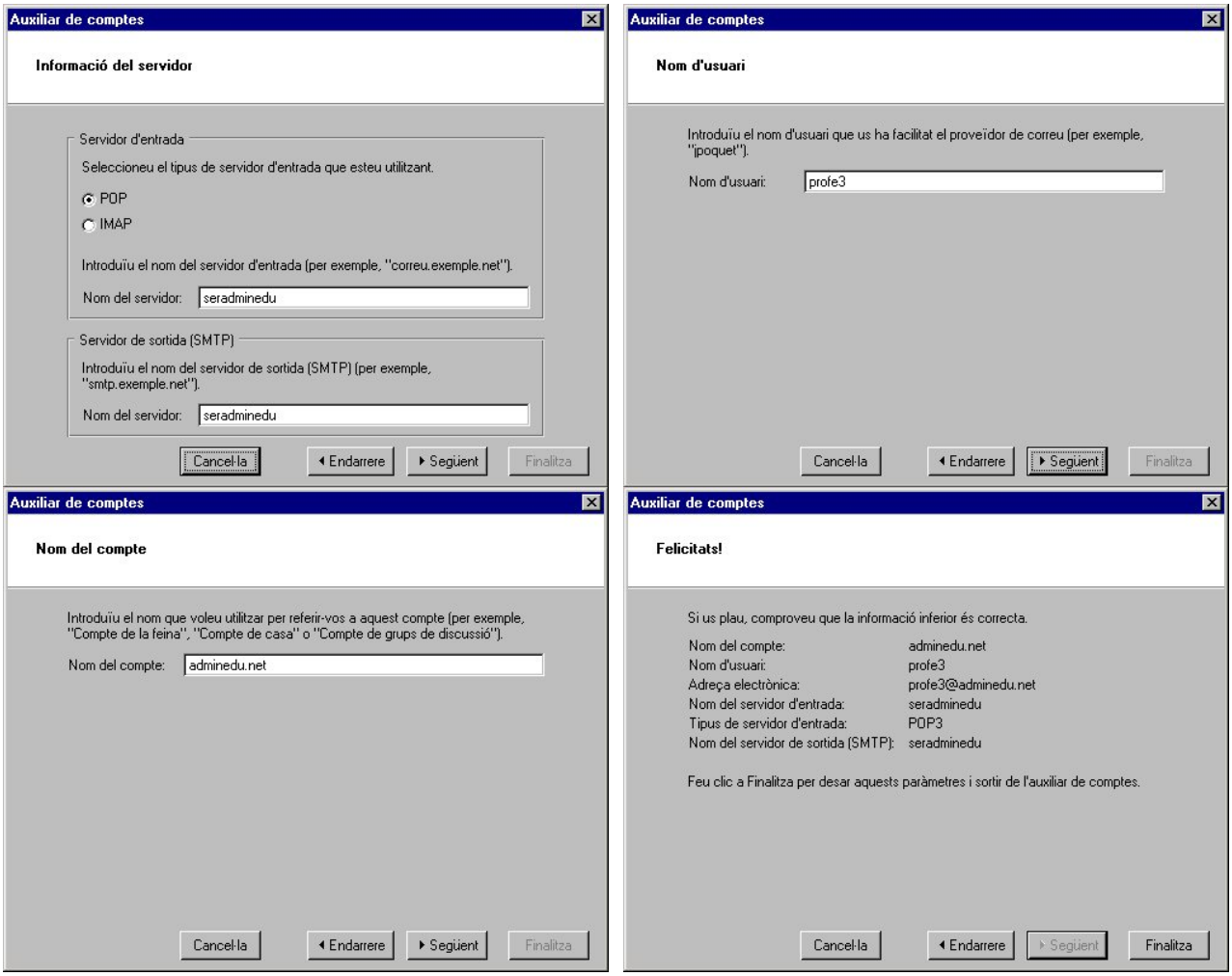

Una vegada creat el compte, es realitzarà una primera connexió amb el servidor. Per això, el programa demanarà la contrasenya:

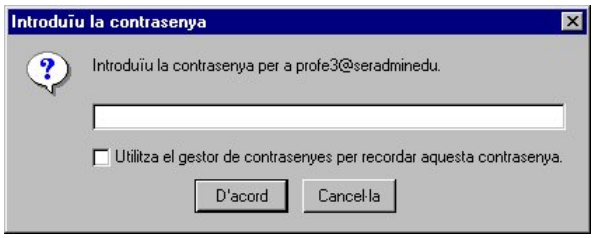

Després, s'entrarà a la pantalla principal de la missatgeria:

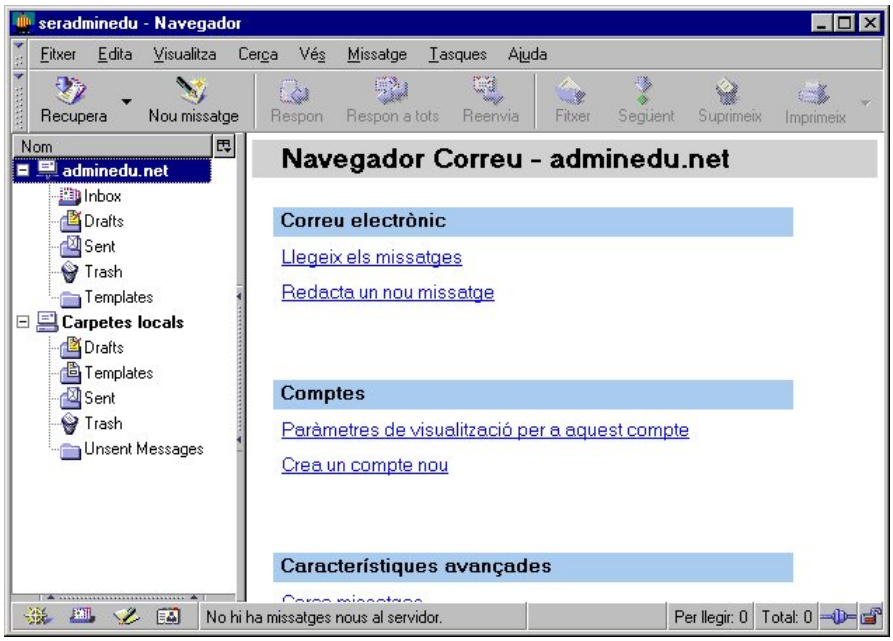

A la finestra de l'esquerra es poden observar els grups de carpetes que s'han creat: les carpetes del compte *adminedu.net* i les carpetes locals. Aquestes carpetes tenen la seva ubicació real en la carpeta personal de l'usuari en el servidor. Això es pot comprovar fent clic sobre l'enllaç "**Paràmetres de visualització per a aquest compte**" i seleccionant "**Paràmetres del servidor**", tal com es mostra a la figura següent:

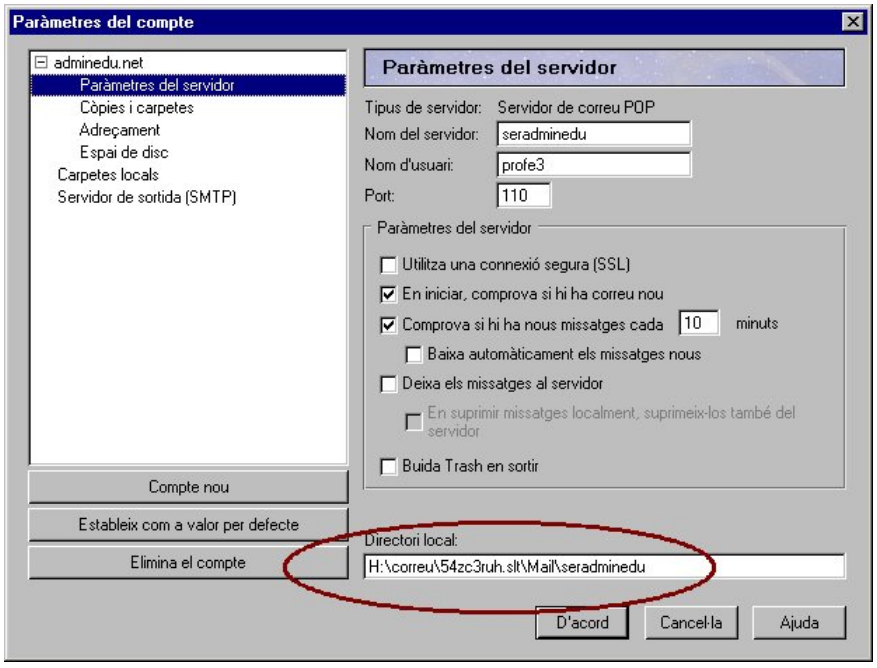

Una vegada configurat el compte, convé tancar la sessió per actualitzar el perfil.

La figura següent mostra el directori personal de l'usuari *profe3* en el servidor. Totes les configuracions del correu es guarden dins la carpeta *correu*. També es pot observar com s'ha creat una carpeta de nom Mozilla dins "**Application Data"**. En aquesta carpeta, el Netscape hi guarda la informació que permet lligar el perfil mòbil de l'usuari amb el perfil del Navegador mateix. Això possibilitarà que quan l'usuari inicïi una sessió des d'una altra màquina, windows trobi el perfil de

correu creat. No cal, per tant, fer cap altra configuració en els restants ordinadors amb windows 95/98/ME de la xarxa.

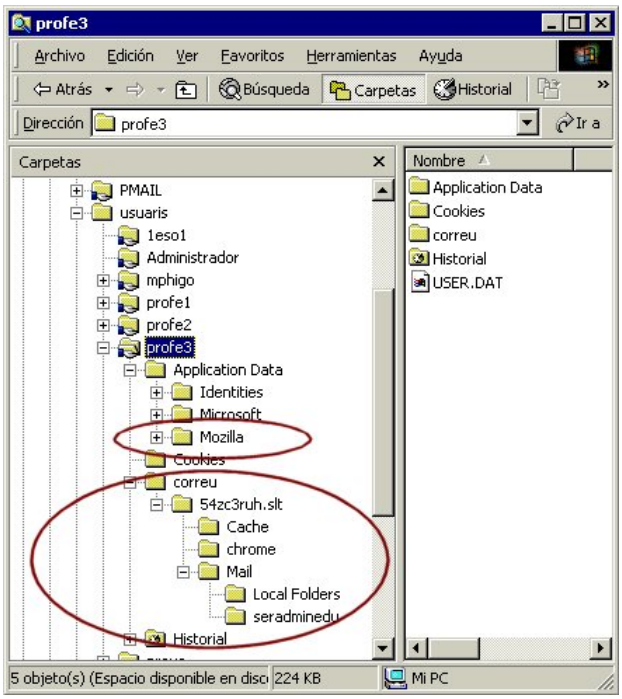

CONFIGURACIÓ DE LA MISSATGERIA (WINDOWS XP)

Com que els perfils del windows XP són incompatibles amb els de windows 95/98/ME, cada usuari haurà de mantenir dos perfils mòbils dins la xarxa: un per a les màquines amb windows 95/98/ME i l'altre per als equips amb windows XP. Per això, els usuaris que hagin de gestionar el seu correu des de màquines amb windows XP hauran de crear un perfil del navegador en aquests equips.

El procés de creació d'aquest perfil i la configuració del correu electrònic és idèntic que el que s'ha il·lustrat anteriorment per als equips windows 95/98/ME. La única cosa que s'ha de tenir en compte és que si el correu electrònic d'un usuari (per exemple, *profe3*) ja ha estat configurat en un ordinador amb windows 95/98/ME, és a dir, si ja s'han creat les carpetes per guardar-hi els missatges, la llibreta d'adreces i els paràmetres de configuració del correu, el nou perfil per al windows XP ha d'apuntar a aquestes carpetes.

Suposarem que l'usuari *profe3* ja ha configurat el correu electrònic en un equip windows 95/98/ME i, per tant, disposa d'una carpeta anomenada *correu* en el directori personal del servidor, on hi guarda les configuracions de la seva bústia. El procediment per crear un perfil en el windows XP que apunti a l'esmentada carpeta *correu* és:

Iniciau una sessió amb el compte de l'usuari que ha de crear el perfil. Si l'usuari ja havia executat anteriorment el **Navegador**, ja tendrà creat un perfil de nom *Default*. Si és així, s'ha d'esborrar. Una vegada eliminat el perfil, creau-ne un de nou i anomenau-lo igual que l'allotjat en el servidor (és a dir, *correu*). La ubicació del perfil ha de ser *H:\correu*. Podeu emprar el botó <**Escolliu una carpeta...**> per indicar-ne la ruta correcta.

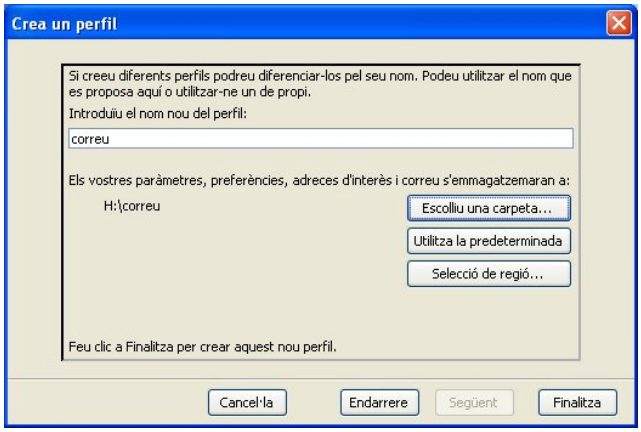

El **Navegador** detectarà la presència d'una configuració de correu en el directori personal del servidor i l'utilitzarà com a perfil per defecte de l'usuari. Aquesta configuració del correu és la mateixa que la que tenen configurat les màquines amb windows 95/98/ME i, en conseqüència, es podrà emprar de forma compartida des de les dues plataformes.

La primera vegada que inicieu la Missatgeria convé comprovar que la ubicació del perfil és la correcta tal com es mostra a la figura següent:

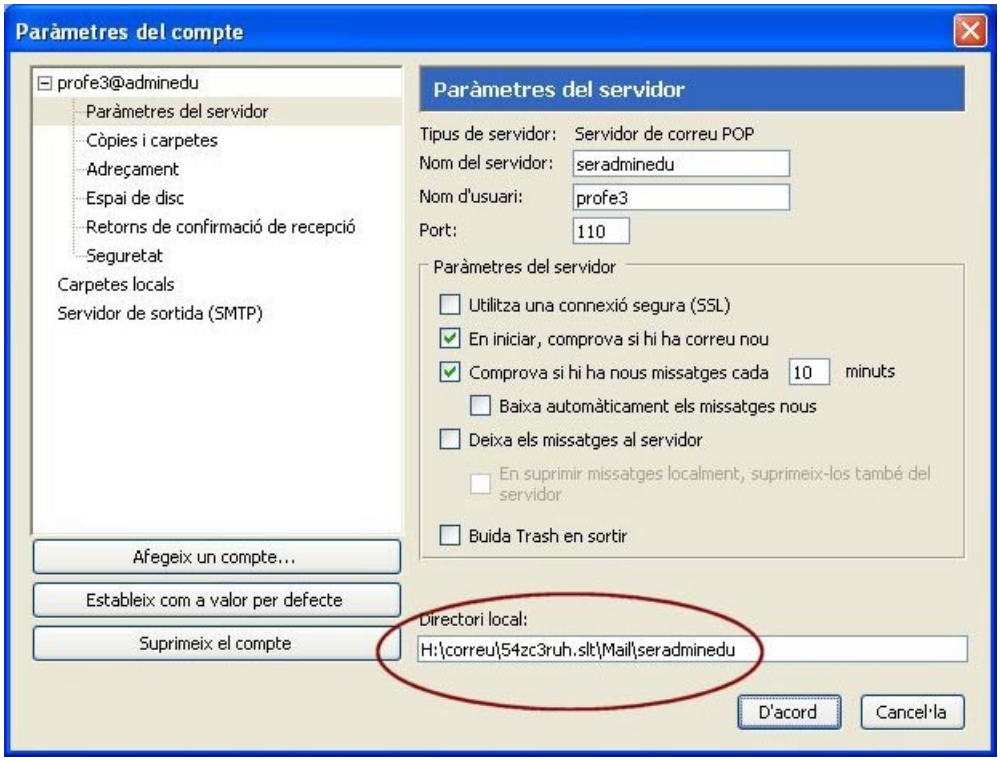

CONFIGURACIÓ DE LA MISSATGERIA DEL MOZILLA (LINUX)

En aquest apartat suposarem que les instal·lacions de Linux dins la xarxa del centre s'han fet seguint les recomanacions del document "**Instal·lació i configuració d'un lloc de treball basat en Linux en les xarxes del projecte Xarxipèlag**". Podem suposar, per tant, que els ordinadors amb Linux disposen d'autenticació centralitzada basada en el servidor del centre i que es produeix un muntatge automàtic del directori personal ubicat en el servidor en una subcarpeta *H* del directori personal de l'usuari en la màquina local. Això vol dir que en els directoris personals que els diferents usuaris tenen en aquestes màquines hi ha una carpeta (anomenada *H*) que està connectada al directori personal de l'usuari en el servidor (vegeu figura següent).

És necessari, també, que el correu electrònic de l'usuari que ha de configurar el correu en la màquina Linux (en aquest document l'usuari *profe3*) ja hagi estat configurat en un ordinador amb windows; és a dir, ja existeixen les carpetes per guardar-hi els missatges, la llibreta d'adreces i els paràmetres de configuració del correu (vegeu figura següent).

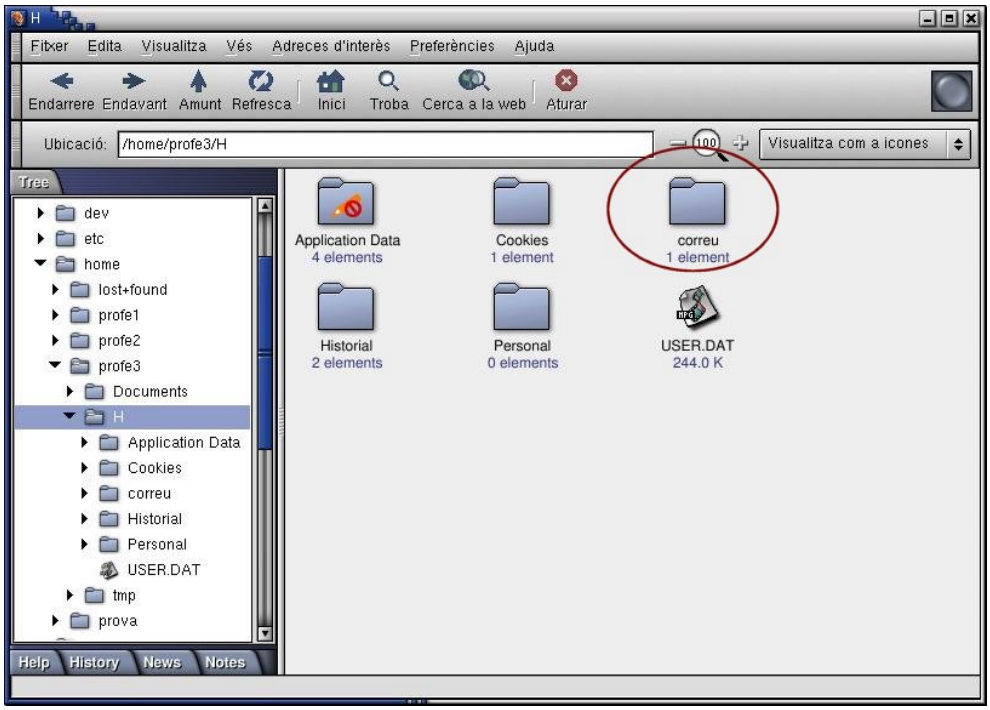

Cal iniciar la sessió amb el compte de l'usuari que ha de configurar el correu.

Obriu una finestra de terminal, entreu *mozilla -profilemanager* i polseu <Enter>

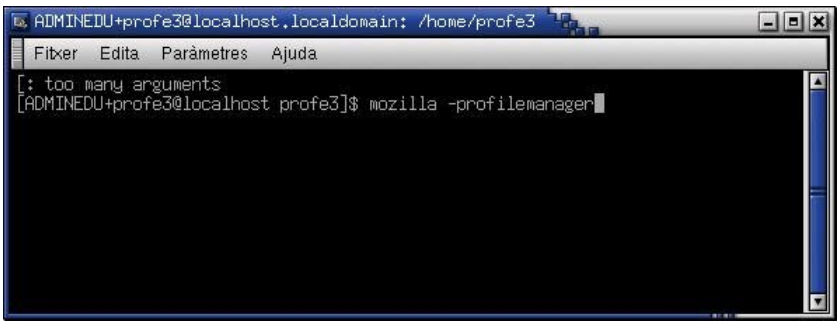

S'iniciarà el gestor de perfils del **Mozilla**. Si l'usuari ja havia executat anteriorment el **Mozilla**, ja tendrà creat un perfil de nom *Default*. Si és així, s'ha d'esborrar.

Amb <**Delete Profile...**> esborreu el perfil. Seleccioneu l'opció <**Delete Files**> per eliminar tots els fitxers que constitueixen el perfil.

Una vegada eliminats tots els perfils, creeu-ne un de nou i anomeneu-lo, per exemple, *local*, per indicar que es tracta d'un perfil local ubicat a la màquina linux. Aquest perfil es modificarà posteriorment per tal de fer que utilitzi les carpetes de missatges i la llibreta d'adreces del perfil compartir guardat en el servidor. La ubicació del perfil ha de ser */home/profe3/.mozilla/local* (ubicació per defecte).

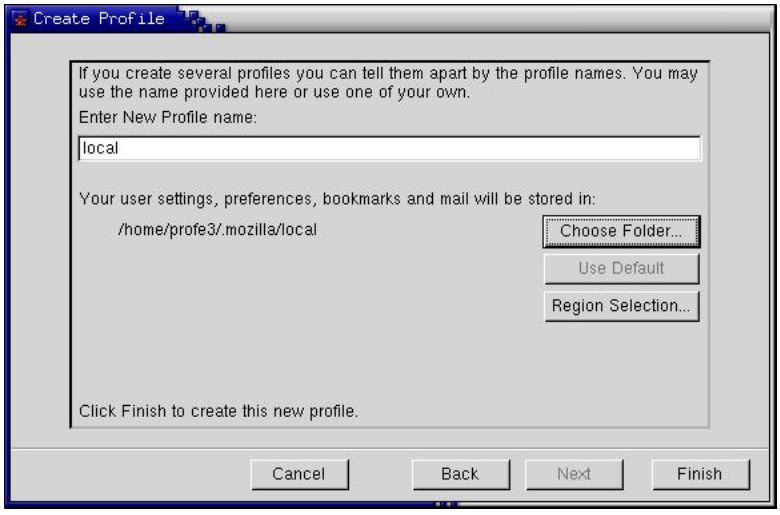

Acabeu la creació del perfil amb <**Finish**> i sortiu del gestor de perfils.

Inicieu la missatgeria del mozilla amb aquest perfil creat i configureu el compte de correu: nom complet, adreça electrònica, servidors POP3 i SMTP, nom d'usuari i nom del compte.

Abans d'utilitzar el compte configurat cal modificar els paràmetres del perfil per fer que tant les carpetes de missatges com la llibreta d'adreces s'obtinguin del perfil compartit ubicat en el servidor (el perfil creat quan aquest usuari ha configurat el correu electrònic en les màquines windows).

Per fer aquestes modificacions s'ha de seleccionar l'identificador del compte i pitjar l'enllaç "**View settings for this account**". L'entrada que s'ha de canviar es troba en el camp "**Local Directory**" de la secció "**Server settings**", tal com es mostra a la figura següent:

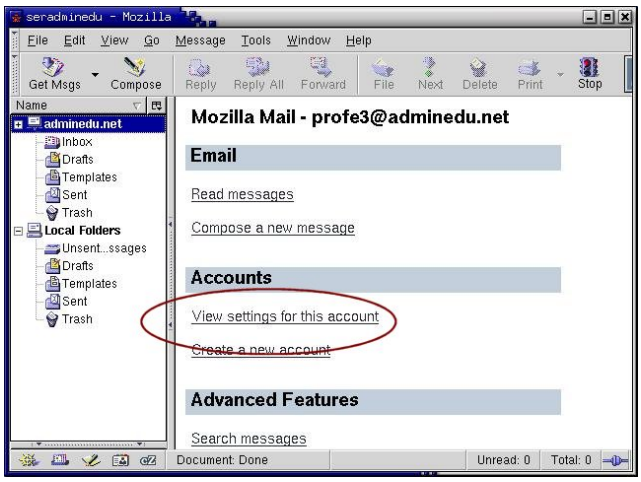

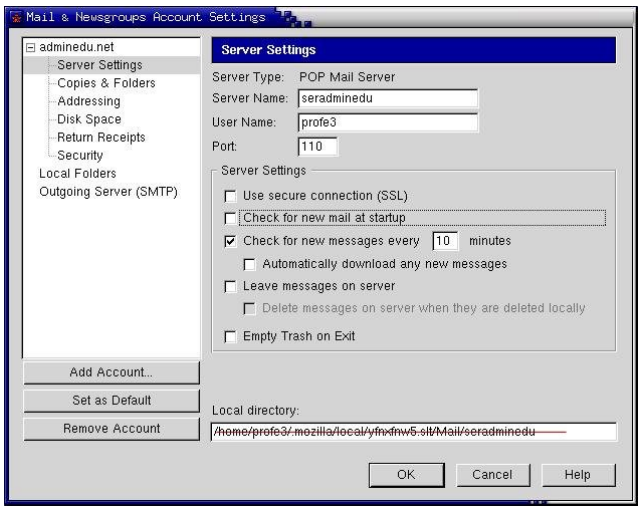

Feu-hi les modificacions oportunes i deixeu-ho tal com es mostra a la figura següent:

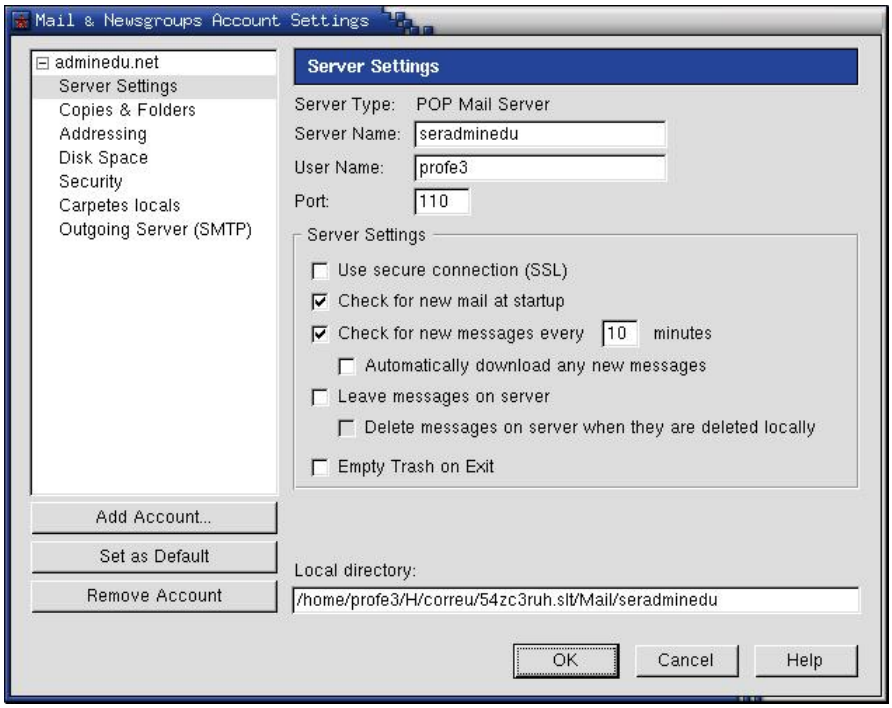

Aquesta modificació s'ha de fer també a les "**Carpetes locals**".

Una vegada modificades aquestes dues ubicacions, reinicieu el **Mozilla** i comprovareu com ja es disposa d'una accés complet a les configuracions guardades en el servidor.

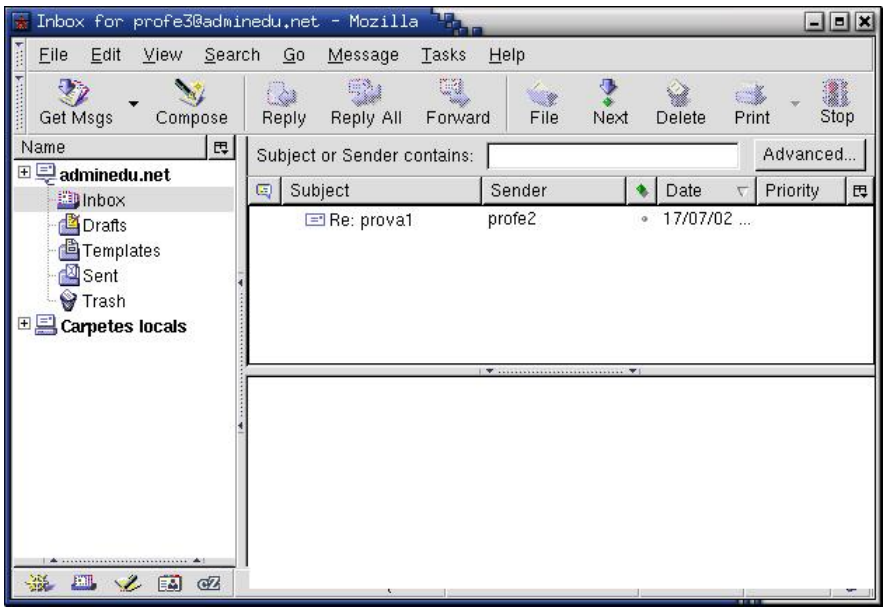

També es pot comprovar que la llibreta personal d'adreces correspon a la del perfil ubicat en el servidor i, per tant, podrà ser compartida des de tots els llocs de feina de la xarxa:

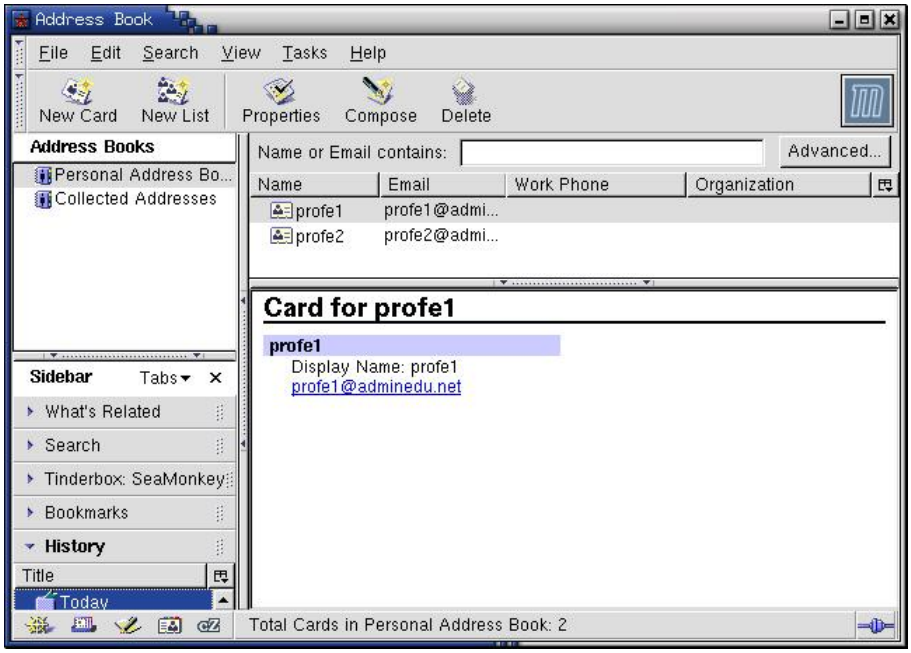

Nota important

Com que en el sistema Linux no funcionen els perfils mòbils allotjats en el servidor, caldrà replicar manualment la configuració a la resta de màquines Linux de la xarxa. Per això es recomana copiar la configuració local al directori personal en el servidor i des d'allà copiar-lo a les altres màquines.

Per copiar la configuració local al directori personal en el servidor fèieu:

```
cp –R $HOME/.mozilla $HOME/H
```

Per copiar la configuració des del directori personal en el servidor al directori personal d'una altra màquina s'ha d'executar:

```
cp –R $HOME/H/.mozilla $HOME
```

El document "Instal·lació i configuració d'un lloc de treball basat en Linux en les xarxes del projecte xarxipèlag" inclou una proposta per replicar automàticament aquestes configuracions.

CONFIGURACIÓ DE L'ADREÇA DE CORREU ELECTRÒNIC DEL CENTRE

El compte de correu oficial del centre té una particularitat òbvia: no és un compte de correu personal i, per tant, no està associat a un usuari determinat. Segons el centre hi pot haver diversos models de gestió d'aquest compte, alguns d'ells són:

- L'adreça oficial la gestiona una única persona (generalment el secretari o secretària del centre), en una única màquina. Òbviament, aquesta persona també pot disposar d'una adreça electrònica personal que també gestionarà des del mateix ordinador.

- L'adreça oficial la gestiona una única persona des de diferents ordinadors.

- L'adreça oficial la gestionen distintes persones des de diferents màquines.

Tant en un model com en un altre, la missatgeria de Navegador possibilita una gestió flexible i estable d'aquest compte de correu. Suposarem el model més complex; la gestió de l'adreça la fa un grup d'usuaris de la xarxa en diferents màquines.

La primera passa és crear el grup global d'usuaris que gestionaran l'adreça. Anomenarem aquest grup *adm_correu_centre*. També s'ha de crear una carpeta en el servidor on s'hi ubicaran els paràmetres de configuració del compte, les carpetes de missatges i la llibreta d'adreces. Anomenarem *bustia_c* a aquesta carpeta. Doneu permisos de lectura i escriptura en aquesta carpeta als membres del grup adm_correu_centre i control total al grup d'administradors (cap altre permís a la resta d'usuaris). La carpeta es pot crear com a subcarpeta de la carpeta compartida del grup profes i així s'aprofita una unitat de xarxa (suposem que els professors connecten la unitat I: a la carpeta compartida del grup profes quan inicien una sessió, és a dir, en el *profes.bat* hi ha una entrada semblant a net use I: \\servidor\profes).

Inicieu una sessió amb el compte d'un dels usuaris que han de gestionar l'adreça en un ordenador del domini del centre. Executeu el gestor de perfils. Si l'usuari té un correu personal i s'ha configurat tal com s'indica en els apartats anteriors d'aquest document, ja disposarà d'un perfil anomenat *correu*. Es tracta de crear-ne un de nou per gestionar l'adreça del centre. Anomenarem *correu_centre* a aquest perfil.

La ubicació del perfil ha de ser la carpeta creada en el servidor tal com s'indica en la figura següent:

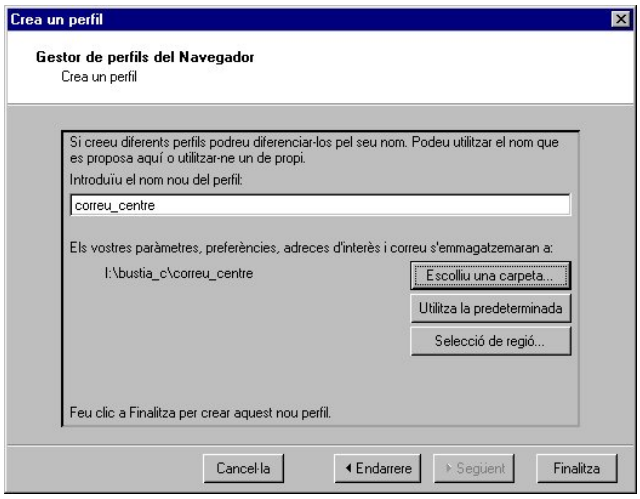

Una vegada creat el perfil s'ha d'iniciar la missatgeria amb aquest perfil. Això es pot fer des dels menú executant el gestor de perfils o bé, directament, executant el mozilla amb els paràmetres –mail –P correu_centre (veure figues següents):

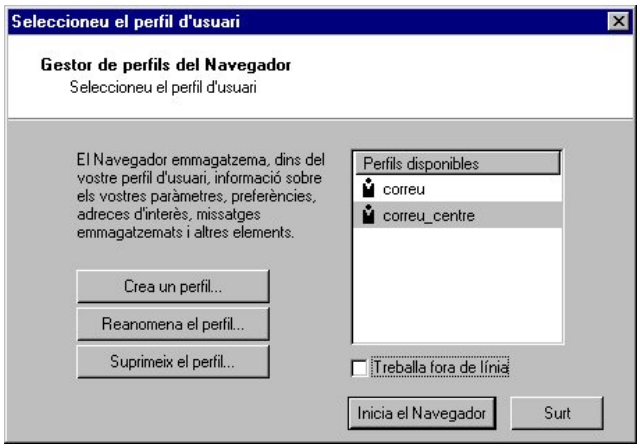

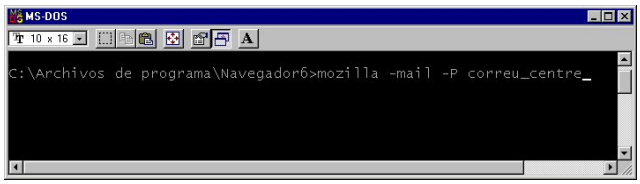

És interessant crear accessos directes al correu fent servir l'execució del programa amb els paràmetres corresponents:

Perfil	**Línia d'execució**
correu (correu personal)	mozilla –mail –P correu
correu_centre (correu del centre)	mozilla –mail –P correu_centre

La primera vegada que s'inicia la missatgeria amb el perfil de correu del centre, s'haurà de configurar el compte de correu del centre (vegeu l'apartat sobre la configuració del correu personal sobre windows 95/98/ME). Les dades que s'han d'introduir són:

Nom: IES xxx
Adreça electrònica: iesxxx@educacio.caib.es
Servidor POP i SMTP: educacio.caib.es
Nom d'usuari: c07xxxxxx (codi del centre)

Nom del compte: iesxxx@educacio.caib.es

Finalment podeu comprovar la correcte ubicació de les carpetes consultant els paràmetres de configuració del compte:

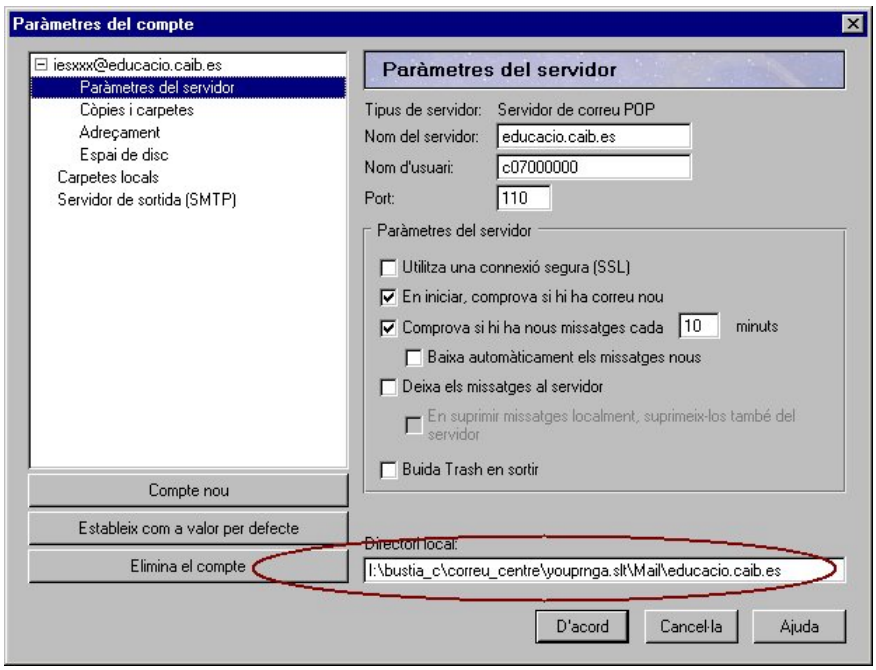

La utilització de perfils mòbils permet la distribució automàtica d'aquesta configuració als altres equips de la xarxa.

S'ha de fer el mateix per a la resta d'usuaris que han de gestionar el correu. Si es vol que un usuari concret deixi de gestionar correu basta treure'l del grup *adm_correu_centre*. Si no pertany al grup no tindrà permisos en el directori on s'hi ubica el perfil i el servidor mostrarà un error indicant que no troba el perfil.